

Svend Erik Tanggaard (1942-2021)

“Sorrige og glæde, de vandre til hobe. Romanfragmenter i III dele”. Det er, med en reference til Thomas Kingos salme fra 1681, titlen på en bog (u.å.) af kunstneren Svend Erik Tanggaard. Med bogens vildt fabulerende, frivole og finurlige sprogblomster, bliver læseren bragt ind i et uforudsigelighedsunivers, hvor læseren vil søge forgæves efter formfuldendte afsnit med tydelig begyndelse og slutning. Tanggaards dristige sprogbrug, får multikunstneren Jens Jørgen Thorsen til at give bogen dette skudsmål:

“‘Sorrige og glæde, de vandre til hobe’ er et gargantuansk og sprøjtende værk, – vitalt og meget tæt på det som Schulzer kaldte hverdagssituationen’ og Asger Jorn kaldte ‘Intime banaliteter’. Det er Miller og Joyce udsat for Nørrebro med whiskybælte på, og der går også en strøm af skrigende afmagt nedenunder strømmen af bevidsthed.”

Tanggaards helt særlige måde at tænke livets almindelige tildragelser ind i værkerne på, antydes allerede i spøjse værktitler som eksempelvis “Så er det sagt!” (2004), serien “Småting” (1977, 1978 og 2005), “Og dog...” (2002), “Ekstranummer” (1999), “Dagen tilhørte os” (1986), “Ved Holmens Kanal nr. 1” (1982), “Charlottenborg” (1982), “Fra Grønningens Kataloger” (1980) og “Sidste danske scherzo”

(1965). Måske har Tanggaard ladet sig inspirere af komponisten Erik Saties titler, som også er tilsyneladende meningsløse: "Tre stykker i pæreform" (1903), "Nye kolde stykker" (1907), "Frækhed" (1909), "Hundepræludium" (udgivet posthumt) og "Valsetilvalg med mandelchokolade" (1913).

Svend Erik Tanggaard blev født i 1942. Som det fremgår af ovenstående indledning, er kunstneren ikke smålig med de utilslørede formuleringer i et farverigt sprog. Tanggaard havde en vidtfavnende baggrund, hvor gadens sprog måske er blevet formet af kunstnerens forskellige jobs som for eksempel kok, mælkeemand, trælasthandler og tjener.

Karrieren tog for alvor fart efter studier i klaver og komposition hos Helge Bonnén fra 1962-67 og i München fra 1968-70. Svend Erik Tanggaard er en kunstner, der udtrykker sig gennem forskellige medier, herunder litteratur og billedkunst. Hans musik er karakteriseret ved en koncentreret og ofte rastløs lyd, og er inspireret af en nyklassisk og nyromantisk tilgang til det musikalske materiale. Hans musik undgår i videst muligt omfang symfonisk udvikling og kulminationer, som vi oplever i de klassiske, symfoniske værker. Tanggaard demonterer tværtimod det storladne og pompøse. Han holder fast i den postmoderne fortælling, som giver afkald på universelle sandheder, og skaber former og figurer med dekonstruktion af materialet i en smeltedigel af litteratur, billedkunst og musik.

I den musikalske værklister finder vi både symfonier, strygekvartetter, sangcykler og kammermusik, som er opført i Danmark, Sverige og Tyskland. En portræt-cd fra pladeforlaget Classico viser, hvor æstetisk vidtfavnende Tang-

gaards musik er. Det høres blandt andet i “3 Italienske Kirkebønner”, “Epitalámia”, “Threnos”, til et digt af Shakespeare og “Rubáiyát II”.

I 2002 fejrede medlemmer af DR Symfoniorkestret 40 års samarbejdsjubilæum med Tanggaard, og dette med hele to uropførelseskoncerter. Blandt de opførte værker var “Memoriam Futuris” nr. 8, og seks koncerter for to kvintetter og slagtøj. Med denne omfattende fejring, blev Tanggaards musik hørt og opført i et generøst omfang.

Tanggaard var også mangeårigt medlem af kunstnersamlingen Grønningen (1979-2021). Han tilhører kredsen af kunstnere, der skaber særegne krydspollineringer mellem musik, tekst og billedkunst. Det samme gælder kunstnere som for eksempel Yoko Ono, Nam June Paik og La Monte Young. I Danmark har kunstnere som Henning Christiansen og Eric Andersen også arbejdet med at lade kunstarterne befrugte hinanden.

Hos Svend Erik Tanggaard befinder vi os i et musikalsk landskab, som er præget af flertydighed og uden et fastlagt forløb. Det melodiske element er hørbart, hvilket står i modsætning til den herskende modernisme, som opstod i Centraleuropa efter 2. Verdenskrig. Tanggaard var mere interesseret i flertydighed og den indre ‘samtale’ mellem kunstarterne. I den forstand bevæger Tanggaard sig i samme kompositoriske rum som Pelle Gudmundsen Holmgren og Niels Viggo Bentzon.

Komponistens ophold i Italien og Grækenland resulterede i en melodik, som hænger organisk sammen med sproget. Det høres eksempelvis i værket “3 Italienske Kirkebønner”. Disse sange klinger med glød i det melodiske

engagement. Det samme gælder “Epitalámia” og “Rubáiyat”, hvor andre stilpræg blander sig i helheden, men hvor det tonale helhedsbillede stadig står med klare linjer.

Tanggaards musik forholder sig på en ganske bemærkelsesværdig måde til tiden: Den er ikke modernistisk, men kan med god vilje kaldes postmodernistisk. Prøver man at sætte musikken ind i en historisk bås, støder man på vanskeligheder. Den etablerer sit eget stilistiske rum, som på mærkelig vis er præget af både puritanisme og frodighed.

Tanggaard tilhørte ikke det kompositoriske parnas i Dansk Komponistforening. Han var en outsider i musikmiljøet, en kunstner med personlig og kunstnerisk integritet. Musikken står tilbage som et vidnesbyrd om en skaberkraft, som er dokumenteret i en omfattende værkliste og flere udgivelser.

Anders Beyer